

Ordklasserne

Bogstaver er vilkårligt valgte tegn. I forskellige sprog betyder de forskellige udtale-lyd, ligesom de i det skrevne sprog kan indgå forbindelser med andre bogstaver til **ord** og dele af ord. Ord bliver til **sætninger**, når de sættes sammen efter sprogets grammatiske system. Sammenhængende sætninger bliver til **tekster** f.eks. historier, avisartikler, annoncer, lovforslag o.s.v.

Når man lærer et fremmedsprog er det vigtigt, at man kan kende forskel på **ordklasserne**, så man vælger de rigtige ord til det, man vil sige el. skrive: Betyder ordet "**varer**" noget, man handler med, eller taler vi om, at noget "varer" en vis tid? Det ene er et **navneord**, det andet et **udsagnsord**.

Det følgende er en meget kort, og derfor ikke særlig fuldstændig, forklaring om de forskellige ordklasser. Vi har forsøgt at skrive til elever, som ikke tidligere har arbejdet med skriftlig engelsk.

Udsagnsord

Udsagnsord er den vigtigste ordklasse. Alle fuldstændige sætninger har et eller flere udsagnsord.

De udtrykker/står for:

- handlinger: - at skrive, at sy, at tegne
- tilstande: - at sove, at drømme, at tænke

På dansk kan de kendes på, at:

- man kan sætte **at** foran **navneformerne**: - at læse
- man kan sætte **er/har** foran **kort tillægsform**: - er kørt/har læst
- man kan sætte **jeg** foran de **tidsbøjede former**: - jeg læser/jeg læste

Former:

Udsagnsord har **ubøjede former** (navneform og tillægsformer), og **bøjede former**, som retter sig efter, **hvornår** det foregår (nutid/datid). På engelsk retter **de tidsbøjede former** sig også efter, hvem der udfører handlingen/er i tilstanden. Dette kalder man bøjning i **person og tal**.

Navneord

Navneord er ord, der **benævner/er** navnet for:

- levende væsener - en pige, et barn
- ting - en hammer, et hus
- begreber - en tanke, et argument

På dansk kan de kendes på, at man kan sætte **en el. et** foran som et selvstændigt ord, eller tilføje **en el. et** på navneordet som en **endelse**.

Former:

- ental og flertal: - pige - piger barn - børn
- ubestemt og bestemt: - en pige - pigen et barn - barnet
- ejefald: - pigens - børnenes

Kendeord

Kendeordene hedder på dansk **en og et**. Det er små ord, som står foran de ubestemte former af navneordene og angiver (markerer), om de danske navneord er:

- **fælleskøn** (en mand/en kvinde) el.
- **intetkøn** (et barn/et hus).

Hvis man på dansk sætter **de ubestemte** kendeord bag navneordene som en **endelse**, kommer navneordet til at stå i **bestemt form**.

Engelske former:

På engelsk har man to slags kendeord: **ubestemte kendeord** og **bestemt kendeord**.

Det **ubestemte kendeord** hedder **a** foran en medlyd (konsonant) og **an** foran en selvlyd (vokal).

Det **bestemte kendeord** hedder **the**, som udtales [**ðe**] foran medlyd og [**ði**] foran selvlyd.

Stedord

Stedord er ord, som **står i stedet** for navneord:

- han (= manden)
- det (= huset)
- hvem? (= NN?)

Inddeling:

Stedordene kan inddeles i følgende undergrupper:

- **Personlige** stedord
- **Ejestedord**
- **Spørgende** stedord
- **Henførende** stedord
- **Påpegende** stedord
- **Ubestemte** stedord
- **Tilbagevisende** stedord

Bøjning:

Stedordene bøjes i:

- **tal**, d.v.s.

- **person**, d.v.s.

ental og flertal

jeg/vi =

1. person

(= den, der taler)

du/I =

2. person

(= den, man taler **til**)

han/hun/de =

3. person

(= den/dem, man taler **om**)

Tillægsord

Tillægsord er ord, der **lægger** sig til navneord eller stedord. De betegner eller angiver en **egenskab** ved navneordet eller stedordet. **Kan kendes på**, at man kan sætte "at være" foran ordet:

- at være smuk/hun er smuk/den smukke pige

Bøjning:

På dansk retter bøjningen sig efter, om tillægsordet lægger sig til et navneord/stedord af **fælleskøn, intetkøn eller flertal**. Denne form for bøjning findes **ikke** på engelsk.

Desuden kan tillægsordene **gradbøjes** - både på dansk og engelsk:

1. grad (grundform):	stor	big	important
2. grad (højere grad)	større	bigger	more important
3. grad (højeste grad):	størst	biggest	most important

På **engelsk** skelner man mellem korte og lange tillægsord, som gradbøjes på forskellig måde, som vist ovenfor.

Biord

Biord er ord, der fortæller om, **hvordan** en handling udføres eller **hvordan** en egenskab er. De kan kendes på, at de lægger sig til:

- udsagnsord	- Han kører hurtigt .
- tillægsord	- Han har en meget hurtig bil.
- andre biord	- Han kører groft uforsvarligt .

På engelsk skelner man mellem:

- ægte biord og
- biord, som er dannet af tillægsord med tilføjelsen **-ly**.

Sammentrækninger

På engelsk bruger man ofte sammentrækninger ved:

1. Personlige stedord + udsagnsord
2. Udsagnsord + not

- især i uformelt talesprog.

to be

I am	=	I'm
you are	=	you're
he is	=	he's
she is	=	she's
it is	=	it's
we are	=	we're
they are	=	they're
is not	=	isn't
are not	=	aren't
was not	=	wasn't
were not	=	weren't

to do

do not	=	don't
does not	=	doesn't
did not	=	didn't

to have

I have	=	I've
you have	=	you've
we have	=	we've
they have	=	they've
I had	=	I'd
you had	=	you'd
he had	=	he'd
she had	=	she'd
we had	=	we'd
they had	=	they'd
have not	=	haven't
has not	=	hasn't
had not	=	hadn't

Mådesudsagnsordene (nutid)

I will/shall	=	I'll
you will	=	you'll
he will	=	he'll
she will	=	she'll
it will	=	it'll
we will/shall	=	we'll
you will	=	you'll
they will	=	they'll

cannot	=	can't
shall not	=	shan't
will not	=	won't

Mådesudsagnsordene (datid)

I would	=	I'd
you would	=	you'd
he would	=	he'd
she would	=	she'd
it would	=	it'd
we would	=	we'd
you would	=	you'd
they would	=	they'd

could not	=	couldn't
should not	=	shouldn't
would not	=	wouldn't
might not	=	mightn't

NB:

'd kan betyde både **had** og **would**. Når der følger en **tillægsform** efter, betyder det "**had**".

Ex.: *He'd seen the house.*

'd kan som sagt betyde både **had** og **would**. Men der følger en **navneform** efter, når det betyder "**would**".

Ex.: *I'd go there.*

